

有關禽鳥的漢泰成語比較研究

Miss Waralak Saeueng

此論文為朱拉隆功大學文學院東語系漢語專業
中文（作為外語教學）碩士國際課程研修內容之一部分
二〇〇七學年度
版權所有者：朱拉隆功大學

การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีก

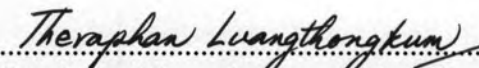
นางสาววราลักษณ์ แซ่อึ้ง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาตะวันออก
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

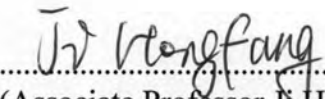
501445

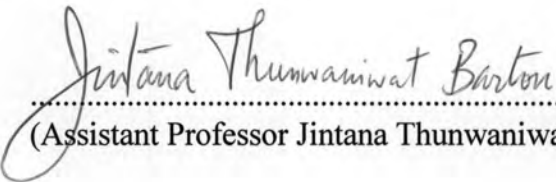
論文題目 有關禽鳥的漢泰成語比較研究
研究生 Miss Waralak Saeueng
專業名稱 中文（作為外語教學）碩士國際課程
導師 Assistant Professor Jintana Thunwaniwat Barton, Ph.D.
協同導師 Professor Peng Zongping, Ph.D.

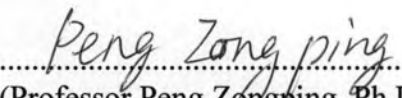
此論文獲朱拉隆功大學文學院核准為碩士研修內容的一部分

.....文學院院長
(Professor Theraphan Luangthongkum, Ph.D.)

論文答辯委員會

.....主任委員
(Associate Professor Ji Hongfang, Ph.D.)

.....導師
(Assistant Professor Jintana Thunwaniwat Barton, Ph.D.)

.....協同導師
(Professor Peng Zongping, Ph.D.)

.....委員
(Associate Professor Pakorn Limpanusorn)

วราลักษณ์ แซ่จิ่ง : การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีก.
(有關禽鳥的漢泰成語比較研究) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ธันวานินวัฒน์ บาร์ตัน, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ศ.ดร.ผิง จงผิง, 138 หน้า.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีกและวิเคราะห์ความเปรียบในสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีก รวมทั้งศึกษาภาพสะท้อนจากสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีกในด้านสิ่งแวดล้อม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่

การวิจัยสรุปผลได้ว่าลักษณะทั่วไปของสำนวนจีนและสำนวนไทยมีทั้งที่เหมือนและแตกต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบความหมายของสำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีกกับสำนวนไทยนั้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท คือ สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีกชนิดเดียวกัน สำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีกต่างชนิดกัน สำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีกแต่สำนวนไทยใช้คำเกี่ยวกับสัตว์ชนิดอื่น และสำนวนจีนที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีกแต่สำนวนไทยไม่ได้กล่าวถึงสัตว์เลย ในด้านการศึกษาภาพสะท้อนของสำนวนจีนและสำนวนไทยที่มีคำเกี่ยวกับสัตว์ปีก สำนวนต่างๆ สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมด้านวัตถุคือ สภาพสิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันและวัฒนธรรมด้านจิตใจคือ ความเชื่อ ศิลปะระบบสังคม วิถีชีวิต ทักษะคิดต่างๆ ของชาวจีนและชาวไทยได้

ภาควิชา.....ภาษาตะวันออก..... ลายมือชื่อนิสิต..... วราลักษณ์ แซ่จิ่ง
สาขาวิชา...ภาษาจีนเป็นภาษาต่างประเทศ. ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... Jintana Thunwanimat Barlow
ปีการศึกษา....2550..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม..... Peng Zongping

WARALAK SAEUENG : 有關禽鳥的漢泰成語比較研究 (A COMPARATIVE STUDY OF CHINESE AND THAI IDIOMATIC EXPRESSIONS AS RELATED TO BIRDS) 導師: ASSIST. PROF. JINTANA THUNWANIWAT BARTON, Ph.D., 協同導師: PROF. PENG ZONGPING, Ph.D., 138 頁.

本研究的研究目的在於研究漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的特徵；研究漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的表達方式之差異；研究漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的文化內涵，即：環境、風俗習慣、文化及生活等。

研究結果顯示，在特徵方面上，漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語有相同點和不同點。在漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的表達方式上，可分為四種形式，即：一、漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的意義相同或相近且用同類的禽鳥；二、漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的意義相同或相近但用不同的禽鳥；三、漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語意義相同或相近而用其他動物；四、漢語禽鳥成語與泰語非禽鳥或動物成語的意義相同或相近。在漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的文化內涵上，體現出漢民族和泰民族特有的兩種方面，即：一、物質文化，可細分為自然地理環境、飲食及生活生產工具；二、精神文化，可細分為宗教信仰、藝術、社會制度、生活習俗及價值觀念。

係別.....東語系..... 研究生 *Waralak Saeueng*
 專業名稱...中文（作為外語教學）.. 導師 *Jintana Thunwanawat Barton*
 學年.....二〇〇七年..... 協同導師 *Peng Zongping*

致謝

首先要感謝泰國瑪哈薩拉坎大學與泰國高等教育委員會，讓我有機會在朱拉隆功大學漢語專業碩士班學習並提供部分的學費。

另外要感謝泰國朱拉隆功大學文學院東語系漢語專業與國立臺灣師範大學華語文研究所的老師們的教導，給予我知識，賦予我思考的能力，使我終身受益。

更要感謝導師吳雅慧博士（Jintana Thunwaniwat Barton）與協同導師彭宗平教授，幫我擬定了論文的大方向，並在論文進行時，在觀念上給予提醒和指引，關鍵時刻給予了諸多相關細微處的指導，都使我受益非淺。同時，我要感謝答辯委員副教授計紅芳博士與 Pakorn Limpanusorn 副教授對我的論文給予了認真的審查和有益建議。

感謝我的父母和家人一直以來無間歇的支持和關懷，並與我分享各種經驗和感想。當然，還要感謝我的同學們和瑪哈薩拉坎大學的同事們，尤其 Mr.Atip Watwiangkham，在我碩士論文的寫作過程中，給予了多方面的鼓勵和協助。

最後要特別感謝李德燦、Dr.Carina Chotirawee、Dr.Thananan Throngdee、Mr.Songpon Baolopet、Ms.Dusadee Kongsombat，犧牲自身的寶貴時間，幫我校對論文全文內容並提醒我注意相關的語法錯誤。你們熱情和無所求的幫助讓我難以忘懷，在此表示萬分謝意。

目錄

	頁數
泰文摘要.....	iv
中文摘要.....	v
致謝.....	vi
目錄.....	vii
表目錄.....	xi
第一章 引言.....	1
1.1 問題的提出.....	1
1.2 研究目的.....	2
1.3 研究假設.....	2
1.4 研究範圍.....	2
1.5 研究方法.....	3
1.6 研究的意義和作用.....	4
1.7 研究說明.....	4
第二章 文獻探討.....	5
2.1 關於語言與文化.....	5
2.2 關於成語研究.....	6
2.2.1 關於漢泰成語的定義.....	6
2.2.1.1 關於漢語成語的定義.....	6
2.2.1.2 關於泰語成語的定義.....	7
2.2.2 關於漢語成語的研究.....	7
2.2.3 關於漢泰成語的比較研究.....	8
2.3 關於成語的語法結構和功能.....	8
2.3.1 成語的語法結構.....	8
2.3.1.1 聯合結構分類法.....	9
2.3.1.2 句式結構分類法.....	9
2.3.2 成語的語法功能.....	11
2.3.2.1 當作一個詞使用.....	11
2.3.2.2 獨立成句.....	11
2.4 關於成語的修辭手段.....	12
2.4.1 頂針.....	12
2.4.2 雙聲.....	12
2.4.3 疊韻.....	12
2.5 本章小結.....	12
第三章 漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的特徵.....	13
3.1 漢語禽鳥成語的特徵.....	13

3.1.1	漢語禽鳥成語的字數.....	13
3.1.1.1	三字成語.....	13
3.1.1.2	四字成語.....	13
3.1.1.3	五字成語.....	13
3.1.1.4	六字成語.....	13
3.1.1.5	七字成語.....	13
3.1.1.6	八字成語.....	14
3.1.2	漢語禽鳥成語的搭配格式.....	14
3.1.2.1	出現一種禽鳥的成語.....	14
3.1.2.2	出現兩種禽鳥的成語.....	15
3.1.2.3	出現三種禽鳥的成語.....	15
3.1.3	漢語禽鳥成語的語法結構.....	16
3.1.3.1	聯合結構.....	16
3.1.3.2	偏正結構.....	18
3.1.3.3	動賓結構.....	18
3.1.3.4	後補結構.....	18
3.1.3.5	主謂結構.....	18
3.1.3.6	兼語結構.....	19
3.1.4	漢語禽鳥成語的語法功能.....	19
3.1.4.1	當作一個詞使用.....	20
3.1.4.2	獨立成句.....	21
3.1.5	漢語禽鳥成語的音律.....	22
3.1.5.1	重復.....	22
3.1.5.2	雙聲.....	22
3.1.5.3	疊韻.....	23
3.2	泰語禽鳥成語的特徵.....	24
3.2.1	泰語禽鳥成語的音節數.....	24
3.2.1.1	一個音節的成語.....	24
3.2.1.2	兩個音節的成語.....	24
3.2.1.3	三個音節的成語.....	24
3.2.1.4	四個音節的成語.....	24
3.2.1.5	五個音節的成語.....	25
3.2.1.6	六個音節的成語.....	25
3.2.1.7	七個音節的成語.....	25
3.2.1.8	八個音節的成語.....	25
3.2.1.9	十個音節的成語.....	26
3.2.1.10	十一個音節的成語.....	26
3.2.1.11	十二個音節的成語.....	26
3.2.2	泰語禽鳥成語的搭配格式.....	26
3.2.2.1	出現一種禽鳥的成語.....	27

	頁數
3.2.2.2	出現兩種禽鳥的成語.....29
3.2.3	泰語禽鳥成語的語法結構.....30
3.2.3.1	詞與詞的組合.....30
3.2.3.2	詞組與詞組的組合.....31
3.2.3.3	句子與句子的組合.....32
3.2.4	泰語禽鳥成語的語法功能.....33
3.2.4.1	當作一個詞使用.....33
3.2.4.2	獨立成句.....36
3.2.5	泰語禽鳥成語的音律.....37
3.2.5.1	重復.....37
3.2.5.2	雙聲.....38
3.2.5.3	疊韻.....38
3.2.5.4	頂真.....38
3.3	本章小結.....39
第四章	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語表達方式的對比分析.....40
4.1	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的意義相同或相近 且用同類的禽鳥.....40
4.2	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的意義相同或相近 但用不同的禽鳥.....45
4.3	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的意義相同或相近 而用其他動物.....50
4.4	漢語禽鳥成語與泰語非禽鳥或動物成語的意義相同或相近.....58
4.5	本章小結.....65
第五章	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語所反映的文化內涵.....66
5.1	物質文化.....66
5.1.1	生活自然環境.....67
5.1.2	飲食.....69
5.1.3	生活生產工具.....70
5.2	精神文化.....71
5.2.1	宗教信仰.....71
5.2.2	藝術.....73
5.2.3	社會制度.....74
5.2.4	生活習俗.....74
5.2.5	價值觀念.....75
5.3	本章小結.....76
第六章	結論與建議.....77
6.1	結論.....77

6.1.1	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的特徵.....	77
6.1.1.1	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的特徵之相同.....	77
6.1.1.2	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的特徵之差異.....	77
6.1.2	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的表達方式.....	77
6.1.3	漢語禽鳥成語與泰語禽鳥成語的文化內涵.....	78
6.2	局限與未來研究的課題.....	78
	參考文獻.....	79
	附錄.....	82
	附錄一：詳細表.....	83
	附錄二：英文簡略版.....	109
	作者簡介.....	138

表目錄

表 3-1	漢語禽鳥成語字數形式比例表.....	14
表 3-2	漢語禽鳥成語搭配格式比例表.....	16
表 3-3	漢語禽鳥成語內部結構比例表.....	19
表 3-4	泰語禽鳥成語音節數形式比例表.....	26
表 3-5	泰語禽鳥成語搭配格式比例表.....	30
表 8-1	漢語禽鳥成語字數總結表（一）.....	83
表 8-1	漢語禽鳥成語字數總結表（二）.....	84
表 8-1	漢語禽鳥成語字數總結表（三）.....	85
表 8-1	漢語禽鳥成語字數總結表（四）.....	86
表 8-1	漢語禽鳥成語字數總結表（五）.....	87
表 8-1	漢語禽鳥成語字數總結表（六）.....	88
表 8-2	漢語禽鳥成語搭配格式總結表（一）.....	88
表 8-2	漢語禽鳥成語搭配格式總結表（二）.....	89
表 8-2	漢語禽鳥成語搭配格式總結表（三）.....	90
表 8-2	漢語禽鳥成語搭配格式總結表（四）.....	91
表 8-2	漢語禽鳥成語搭配格式總結表（五）.....	92
表 8-2	漢語禽鳥成語搭配格式總結表（六）.....	93
表 8-2	漢語禽鳥成語搭配格式總結表（七）.....	94
表 8-3	漢語禽鳥成語內部結構總結表（一）.....	94
表 8-3	漢語禽鳥成語內部結構總結表（二）.....	95
表 8-3	漢語禽鳥成語內部結構總結表（三）.....	96
表 8-3	漢語禽鳥成語內部結構總結表（四）.....	97
表 8-3	漢語禽鳥成語內部結構總結表（五）.....	98
表 8-3	漢語禽鳥成語內部結構總結表（六）.....	99
表 8-4	泰語禽鳥成語音節數總結表（一）.....	100
表 8-4	泰語禽鳥成語音節數總結表（二）.....	101
表 8-4	泰語禽鳥成語音節數總結表（三）.....	102
表 8-4	泰語禽鳥成語音節數總結表（四）.....	103
表 8-5	泰語禽鳥成語搭配格式總結表（一）.....	103
表 8-5	泰語禽鳥成語搭配格式總結表（二）.....	104
表 8-5	泰語禽鳥成語搭配格式總結表（三）.....	105
表 8-5	泰語禽鳥成語搭配格式總結表（四）.....	106
表 8-6	漢語禽鳥成語與泰語成語表達方式對比總結表（一）.....	106
表 8-6	漢語禽鳥成語與泰語成語表達方式對比總結表（二）.....	107
表 8-6	漢語禽鳥成語與泰語成語表達方式對比總結表（三）.....	108